اخبار کوتاه

با مصوبه شورای رقابت
رهن گرفتن سند خودرو حذف شد

آخرین مصوبه شورای رقابت از حذف روش‌های بازدارنده برای جلوگیری از انتقال سند خودرو حکایت دارد.

به گزارش پیام آشنا، موضوع مصوبه ۵۷۱ شورای رقابت اصلاح مصوبه ۵۴۳ این شورا (دستورالعمل ۵۴۳ تنظیم بازار خودروهای سواری) است. بر این اساس بند ۷ ماده ۴ دستورالعمل ۵۴۳ شورای رقابت (تنظیم بازار خودروهای سواری) مورخ ۱۱ بهمن سال ۱۴۰۱، مبنی بر "عرضه‌کننده خودرو موظف است روش های بازدارنده برای جلوگیری از انتقال سند حداقل به مدت یکسال، از جمله در رهن گرفتن سند خودرو، اتخاذ و اجرا کند"، حذف می‌شود.

قیمت تخم‌مرغ کاهش یافت؛ مغازه‌ها نرخ مصوب را اجرایی می کنند

مشـــاهدات حاکی از آن اســـت که قیمت تخم‌مرغ نسبت به ماه‌های گذشته کاهش یافته است.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس مشاهدات میدانی از مغازه‌های سطح شهر تهران قیمت هر شانه ۳۰ عددی تخم مرغ به ۱۰۰ تا ۱۰۵ هزار تومان رسیده است. گفتنی است قیمت‌های ذکر شده حدودی بوده و ممکن است در برخی مناطق کمتر یا حتی بیشتر نیز باشد. مشاهدات حاکی از آن است که قیمت تخم مرغ نسبت به ماه‌های قبل کاهش یافته اســـت، زیرا قیمت این کالای پروتئینـــی پرمصرف در چندماه گذشـــته به بالای ۱۱۰ هزار تومان هم رسیده بود. حدود یکماه قبل نیز رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغداران میهن اعلام کرد که قیمت مصوب هر کیلو تخم مرغ درب مرغداری ۴۷ هزار و ۳۰۰ تومان و برای مصرف‌کننده نیز ۵۶ هزار تومان تعیین شده است و قیمت هر شانه ۳۰ عددی تخم مرغ به وزن ۱۸۰۰ گرم، حدود ۱۰۰ هزار تومان می‌شود.

اسامی اداراتی که مصرف برق را کاهش ندهند، اعلام می‌شود

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ با بیان اینکه ۲۰ درصد مصرف برق شهر تهران متعلق به بخش اداری است، گفت: امسال هم اداراتی که در کاهش مصرف برق همکاری لازم را نداشـــته باشند به دستگاه‌های نظارتی معرفی خواهند شد و در صورت همراهی‌نکردن ممکن است نام آنها نیز جهت اطلاع عموم منتشر شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، «کامبیز ناظریان» در باره روند مدیریت مصرف برق در اداره‌ها و نهادهای اجرایی تهران، گفت: ادارات و دستگاه‌های اجرایی در مدیریت بار انرژی کلان‌شهر تهران نقش بسیار پررنگی دارند. وی ادامه داد: بین ۱۵ تا ۲۰ درصد از مصرف برق شـــهر تهران متعلق به بخش اداری اســـت؛ به همین جهت‌بخش مهمی از رویکرد ما در حوزه مدیریت پیک مصرف مربوط به حوزه اداری است. مدیرعامل توزیع برق پایتخت گفت: امسال هم همچون سال گذشته به همه اداره‌ها ابلاغ شده که موظف‌اند مطابق با مصوبه هیئت دولت در ساعت اداری اقدام به کاهش حداقل ۳۰ درصدی مصرف نسبت به دوره مشابه سال ۱۴۰۰ و حداقل ۶۰ درصدی نسبت به مصرف جاری در ساعت غیراداری کنند. ناظریان افزود: طبیعتاً با ارزیابی‌های میدانی و بررسی لحظه‌ای داده‌های حاصل از کنتورهای هوشمند، وضعیت اداره‌ها رصد شده و دستگاه‌های اجرایی و اداره‌هایی که همکاری لازم را نداشته باشند به دستگاه‌های نظارتی همچون استانداری تهران معرفی خواهند شد. وی بیان کرد: همچنین در صورت همراهی‌نکردن، ممکن است نام اداره متخلف نیز جهت اطلاع عموم منتشر شود. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ درباره اینکه آیا برق اداره‌های پرمصرف قطع خواهد شد؟ خاطرنشان کرد: اولویت نخست برای ما تأمین رفاه و آسایش هموطنان است، به همین دلیل حفظ پایداری شبکه برق بسیار اهمیت دارد. ناظریان گفت: بر این اساس و با توجه به وجود سامانه‌های کنترل و پایش لحظه‌ای مصرف برق، درصورتی که اداره‌ای همکاری لازم را در اجرای مصوبه هیئت دولت نداشته باشند نسبت به ارائه اخطار و مدیریت اضطراری بار و در صورت لزوم قطع برق اقدام خواهد شد. در صورت قطع، وصل جریان منوط به ارائه تعهد از ســـوی بالاترین مقام دستگاه مزبور خواهد بود.

برگزاری نمایشگاه صنعت‌مالی بعد از ۲ سال غیبت

مهدی حاجی وند گفت: باید مردم را به سمت سرمایه گذاری غیر مستقیم ترویج کرد و در حوزه سواد مالی نیز اقداماتی را انجام خواهیم داد.

به گزارش پیام آشنا، مهدی حاجی‌وند مدیر روابط عمومی سازمان بورس و اوراق بهادار در نشست خبری شورای سیاست گذاری پانزدهمین نمایشگاه صنعت مالی کشور گفت: باید مردم را به سمت سرمایه گذاری غیرمستقیم ترویج کرد و در حوزه سواد مالی نیز اقداماتی را انجام خواهیم داد. حاجی‌وند ادامه داد: در رابطه با حقوق سهامداران نیز باید اقداماتی را انجام داد تا موضوعات مهم سهامداران اعم از شکایت و سوت زنی فساد به درستی انجام بگیرد. البته در این باره مرکز پژوهش‌های سازمان بورس فعال شـــده تا به طور تخصصی این کار را انجام دهد. نمایشگاه صنعت مالـــی به مدت ۴ روز از تاریخ ۱۶ خـــرداد ماه تا ۱۹ خرداد ماه در محل نمایشگاه‌های بین المللی برگزار خواهد شد. این نمایشگاه بعد از ۲ سال غیبت به علت همه گیری کرونا برگزار می‌شود.

بورس

کدام‌شرکت‌ها در صف عرضه اولیه هستند؟

آخرین اطلاعات حاکی از آن اســـت که درحال حاضر ۱۶ شرکت در صف عرضه اولیه در بازار فرابورس هستند؛ البته این رقم قطعی نیست و ممکن است افزایش یا کاهش داشته باشد.

به گزارش پیام آشنا، مدتی است که دوباره رنگ سبز بر تن شاخص‌های بورسی نشسته و فضا برای انجام عرضه‌های اولیه فراهم شده است. بر این اساس، طبق آخرین اطلاعات، فرایند پذیرش ۱۶ شرکت در بازار فرابورس طی شـــده که ممکن است برخی از این شرکت‌ها یا همه آن‌ها قادر باشند فرایند درج و عرضه را طی کنند. البته ممکن است تا پایان سال به این لیست اسامی شرکت‌های دیگری نیز اضافه شود که بتوانند طی شش ماه مراحل مذکور را طی کنند. در این راستا، پیگیری‌ها از فرابورس حاکی از آن است که صبا فولاد خلیج فارس، سرمایه گذاری الماس حکمت ایرانیان، توسعه معادن کرومیت کاوندگان بنا، شیمیایی بهداش، توسعه‌فن افزار توسن، خمیر مایه رضوی، نیان الکترونیک، کارخانجات تولید مخازن گاز طبیعی آسیاناما، توسعه صنایع و معادن کوثر، نخریسی و نساجی خسروی خراسان، پرتو بار فرابر خلیج فارس، صنایع سیمان نهاوند، آنتی بیوتیک سازی، مولد نیروگاهی تجارت فارس، سیمان سفید شرق و گروه سرمایه گذاری امیر شرکت‌هایی هستند که در صف عرضه اولیه قرار دارند.

۶ میلیون نفر در طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کردند

تا کنون ۶ میلیون نفر متقاضی واحدهای مسکونی نهضت ملی مســـکن در سامانه تعبیه شده، ثبت نام کرده‌اند که تاکنون ۱.۴ میلیون متقاضی برای حضور در طرح نهضت ملی مســـکن واحد شرایط شناخته شده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس آمار سامانه نهضت ملی مســـکن، تا لحظه انتشـــار خبر، ۶ میلیون نفر متقاضی واحدهای مسکونی نهضت ملی مسکن در سامانه تعبیه شده، ثبت نام کرده‌اند.

متقاضیان برای حضور در طرح نهضت ملی مسکن باید دارای فرم «ج»، دارای سابقه سکونت، فاقد مسکن و در زمان تحویل واحد مسکونی در وضعیت تاهل باشند و با توجه به این شـــرایط، تا این لحظه ۱.۴ میلیون متقاضی برای حضور در طرح نهضت ملی مســـکن واحد شـــرایط شناسایی شدند. هم اکنون برای ۸۰۰ هزار متقاضی واحد شرایط نهضت ملی مسکن افتتاح حســـاب بانکی شده است اما تا این لحظه تنها ۱۷۰ هزار مشترک دارای قرارداد پرداخت تسهیلات هستند، همچنین در بخش خودمالکی نیز اکنون ۴۰۰ هزار متقاضی واحد شرایط به بانک معرفی شده اما ۱۰۰ هزار متقاضی قرارداد پرداخت تسهیلات با بانک دارند.

گفتنی اســـت؛ با توجه به آمار ارائه شده از ۱ میلیون ۲۰۰ هـــزار متقاضی در بخش خودمالکی و ســـایر بخش‌ها به بانک تنها ۲۷۰ هزار مشترک دارای قرارداد تسهیلات هســـتند که معادل ۲۳ درصد است و ۷۶ درصد متقاضیان واجد شرایط معرفی شده به بانک، قرارداد پرداخت تسهیلات از سوی نظام بانکی ندارند.

شناسایی ۳۰۰۰ پرونده زمین خواری از طریق زیر سامانه پایش اراضی کشور

طبق اعلام سازمان فناوری اطلاعات، یکپارچه‌سازی گزارش‌های زمین‌خواری و اقدامات مرتبط با آن‌ها در پنجره واحد مدیریت زمین یک نیاز ضروری است.

به گزارش پیام آشنا، در سومین جلسه کارگروه پایش و حفاظت اراضی کشـــور با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای و هوایی ضمن تشریح اقدامات و فعالیت هـــای انجام گرفته درخصوص اســـتقرار زیســـت بوم مدیریت و پایش اراضی در کشـــور نســـبت به خط‌مشی‌های ارتقای کیفیت و دقت تامین تصاویر ماهواره‌ای مورد اســـتفاده در ســـامانه پنجره واحد مدیریت زمین مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفت.

در این نشست که به میزبانی سازمان فناوری اطلاعات ایران و با حضور نمایندگانی از ســـازمان‌هایی چون سازمان فضایی ایران، امور اراضی کشور، منابع طبیعی و آبخیزداری، نقشه برداری کشور، پژوهشگاه فضایی ایران و نیز دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی برگزار شد، مازیار مباشری - مدیر کل دفتر تدوین ضوابط فنی و مقررات دولت الکترونیکی، با اشـــاره به این که حدود ۳۰۰۰ پرونده زمین‌خواری از طریق زیرسامانه پایش اراضی کشور شناسایی و ارجاع گردیده است، بر افزایش کیفیت و دقت تصاویر ماهواره‌ای احصاء شده در این سامانه تأکید کرد و بیان کرد: طبق تفاهمی که با سازمان فضایی ایران منعقد شده اســـت، مقرر شده است با هدف پایش هر چه بیشتر اراضی کشور تأمین بخشی از عکس‌های هوایی سامانه زمین توسط ماهواره خیام صورت گیرد.

به گفته او از آن جایی که پارامترهایی نظیر کیفیت تصاویر، زمان‌بندی مناسب و دقت بالا در ارتقای بهره وری هسته پردازشگر تصاویر ماهواره‌ای سامانه زمین بویژه فناوری نوین هوش مصنوعی از اهمیت برجسته ای برخوردار اســـت، اخذ و تأمین تصاویر ماهواره‌ای توسط بخش خصوصی و سایر دستگاه‌هایی که امکان احصای تصاویر ماهواره‌ای از اراضی کشـــور را دارند نیـــز مدنظر قرار دارد که البته پیش‌نیاز این موضوع اولویت‌بندی اراضی کشور از منظر میزان حساسیت و آسیب‌پذیری در مقابل پدیده زمین‌خواری است.

وی در این نشست به اقداماتی نظیر ایجاد زیرسامانه پایش اراضی کشور و بهره برداری آن در ۱۵ استان کشور با پوشـــش پنج پهنه آسیب‌پذیر، انتخاب دو شـــرکت دانش‌بنیان جهت ایجاد هسته پردازشگر تصاویر ماهواره‌ای و پیگیری فراهم سازی تسهیلات برای آنها، انعقاد تفاهم‌نامه با ســـازمان فضایی ایران جهت اســـتفاده از تصاویر ماهواره خیام در پنجره واحد، ایجاد داشبورد مدیریتی، احصاء و آماده سازی نقشه‌های تولی گری در تعامل با دستگاه‌های اجرایی متولی آنها و همچنین پیگیری اتصال دستگاه های اجرایی به ســـامانه ملی زیرساخت اطلاعات مکانی (NSDI) سازمان نقشـــه برداری کشور به عنوان تحولات پنجـــره واحد مدیریت زمین طی چندماه گذشته یاد کرد.

مباشـــری در خصوص فعالیت برخی از دستگاه ها درخصوص ایجاد ســـامانه های موازی، خواســـتار اتصال آنها به پنجـــره واحد مدیریت زمین و اتخاذ رویکرد تشـــریک مســـاعی و هم افزایـــی با هدف تجمیع منابع جهت بهبود کارایی و اثربخشـــی در کشـــور در حل چالش های حفاظت از اراضی شد و افزود: تاکنون پنج دستگاه اجرایی به سامانه پایش اراضی کشـــور متصل شـــده و از خروجی‌های این سامانه بهره‌برداری می کنند. اما برای نیل به نتیجه مطلوب و ایجاد یکپارچه‌ســـازی اطلاعات مرتبط با تخلفات زمین‌خواری، خواستار اتصال خروجی سایر سامانه‌های دستگاه‌های متولی حوزه اراضی در کشور هستیم که تاکنون به سامانه زمین متصل نشده‌اند که یکی از مصادیق آن لزوم ارائه گزارش‌های مردمی و یگان‌های حفاظت ثبت شده در سامانه‌های ۱۳۱ و ۱۳۹ (متعلق به یگان حفاظت ســـازمان حفاظت امور اراضی کشور و سازمان منابع طبیعی کشور) به زیرسامانه پایش اراضی کشور است.

طبق اعلام ســـازمان فناوری اطلاعات، وی با توجه به درجه‌بندی متفاوت ارزش تغییر کاربری اراضی در نقاط مختلف کشـــور گفت: اولویت‌بندی اراضی کشور به دسته‌های بحرانی، حساسیت بالا، حساس و مستعد با شاخص‌های متفاوتی در رابطه با اراضی کشـــاورزی، برای اولین بار در کشور صورت گرفته اســـت. اما پنجره واحد مدیریـــت زمین با توجه به نیازمندی‌های سامانه، نیازمند تدوین نقشه‌ای جامع و یکپارچه در تقسیم‌بندی اراضی کشور است که در صورت دستیابی به آن، موفق به دریافت خروجی‌های موفق‌تری از این سامانه خواهیم بود.

رئیس هیات مدیره انجمن صنایع قند ایران:
اخلال در بازار شکر به دلیل نامشخص بودن قیمت مصرف کننده

رئیس هیات مدیره انجمـــن صنایع قند ایران گفت: با توجه به افزایش هزینه‌های تولید، ســـازمان حمایت از مصرف کنندگان قیمت شکر درب کارخانه را ۲۵ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین کرده اما نرخ برای عمده فروشـــی و مصرف کنندگان مشخص نیست که همین مسئله، اخلال در بازار این محصول را موجب شده است.

به گزارش پیام آشنا، علیرضا اشرف درباره ممانعت برخی شرکت های بزرگ از عرضه شکر به بازار به دلیل نامشخص بودن قیمت عمده فروشی و مصرف کنندگان افزود: اکنون با افزایش قیمت جهانی شکر روبرو شده‌ایم که می‌تواند واردات این محصول را با مشـــکلاتی روبرو کند همچنین عدم تعیین نرخ قیمت شکر برای عمده فروشی و مصرف کنندگان می‌تواند اختلال در بازار این محصول ایجاد کند.

رئیس هیات مدیره انجمن صنایع قند ایران بر این باور است که نرخ مصوبه جدید برای هر کیلوگرم چغندرقند ۲۸ هزار تومان تعیین شده و اما برحسب کیفیت و عیار حتی تا ۳۰ هزار تومان نیز خریداری می‌شود؛ بنابراین این عامل در تغییر نرخ شکر اثرگذار است.

وی گفت: طبق مصوبه ســـازمان حمایـــت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان قیمت هر کیلوگرم شکر ۲۵ هزار و ۵۰۰ تومان برای درب کارخانه تعیین شده است اما دستگاه های ارجاع دهنده این نامه را به اشتباه تفسیر کرده و قیمت مصرف کننده اعلام کرده‌اند.

اشرف تصریح کرد: عدم تعیین نرخ مصوب برای درب کارخانه، عمده فروشی و مصرف کننده باعث سردرگمی شـــده و می‌تواند موجبات احتکار شکر را برای برخی فراهم کند و در عین حال باید شاهد حضور دلالان در بازار شـــکر باشیم که آن را با قیمت‌های بالای ۴۰ هزار تومان به فروش برسانند و تولیدکنندگان دستشان خالی بماند.

وی گفت: به تازگی انجمن صنایع قند ایران نامه‌ای به مخبر معاون اول رئیس جمهوری ارسال کرده است که در آن خواستار اصلاح قیمت این محصول اساسی شده به طوری که قیمت مصوب درب کارخانه، عمده فروشی و مصرف کنندگان مشخص باشد و دوگانگی بین برخی دستگاه ها موجب عدم تعادل بازار نشود.

وی نیاز کشور به واردات شکر را با توجه به میزان تولید بین ۷۵۰ تا ۸۰۰ هزار تن عنوان کرد و افزود: پیش‌بینی تولید داخلی سال ۱۴۰۲ با توجه به کشت‌های رقیب و خشکسالی سال جاری حدود یک میلیون و ۲۵۰ هزار تن است و مابقی نیاز کشور از محل واردات باید تامین شود.

مرکز توسعه تجارت الکترونیکی اعلام کرد:
تسهیل اعطای اینماد به مشاغل خانگی

مرکز توسعه تجارت الکترونیکی اعلام کرد: اعطای اینماد به مشـــاغل خانگی دارای مجوز از وزارت تعـــاون، کار و رفاه اجتماعی بدون نیاز به دریافت پروانه کســـب از اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی عملیاتی شد.

به گزارش پیام آشـــنا به نقل از مرکز توسعه تجارت الکترونیکی (مرکز تتا)، پیرو مصوبه جلسه ۴۷ ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی مبتنی بر پیشـــنهاد مرکز تتا و ابلاغ آن توســـط وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مشاغل خانگی دارای مجـــوز از این وزارتخانه برای اخذ اینماد در رسته‌های مربوط نیازی به دریافت مجدد پروانه کســـب از اتحادیه کشوری صنف کسب‌وکارهای مجازی نخواهند داشت.

موضوع دریافت مجوز جدیـــد از اتحادیه صنفی توســـط مشـــاغل خانگی دارای مجوز از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در ســـال‌های اخیر از موضوعات پرچالش بین بخشی بوده که در برخی موارد در جلسات مختلف مطرح و مورد اعتراض کسب‌وکارهای اینترنتی قرار داشت و از جهت الزام به تعدد دریافت مجوز از چند دستگاه مطلوب نبود. در راستای سیاست‌های کشور در زمینه تسهیل صدور مجوزها و بهبود محیط کسب‌وکار، پیشنهاد رفع این مشـــکل از سال گذشـــته توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح و با پیگیری‌های انجام‌شده بالاخره در جلسه ۴۷ ستاد ساماندهی و حمایت از مشـــاغل خانگی تصویب و طی نامه شماره ۱۹۹۶۰۸ مورخ ششم آذرماه ۱۴۰۱ توسط وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ابلاغ شـــد که با هماهنگی‌های انجام‌شـــده به‌تازگی اجرایی شده است.

به این ترتیب مشاغل خانگی دارای مجوز از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سراسر کشور هنگام دریافت اینماد در رســـته‌های مرتبط، الزامی به دریافت پروانه کســـب از اتحادیه کشوری صنف کســـب‌وکارهای مجازی نداشـــته و فقط با ثبت اطلاعات مجوز مشاغل خانگی و استعلام برخط از وزارتخانه مذکور، به صورت کاملاً سیستمی در مدت حداکثر چند ســـاعت اینماد به آن‌ها اعطا خواهد شد.

بدیهی است فعالیت‌هایی که ماهیت مجازی داشته و معادلی در رســـته فعالیت‌های مشاغل خانگی ندارند یا طبق ضوابط اختصاصی ابلاغی دبیرخانه هیات عالی نظارت بر اصناف الزام به دریافت پروانه کســـب مجازی دارند، همچنان نیازمند دریافت پروانه کســـب مجازی از اتحادیه کشوری صنف کسب‌وکارهای مجازی خواهند بود. این موارد نیز طبق گروه‌بندی کالا/خدمت سامانه اینماد شامل حمل‌ونقل زمینی مسافر درون شهری- هوشمند، حمل‌ونقل زمینی بار (درون شهری) - هوشمند، بســـتر درج آگهی، بازاریابی شبکه‌ای، آموزش در محل، حـــراج کالا (مزایده برخط) و فروش طلا و جواهر می‌شود.

سهمیه آرد یک چهارم واحدهای نانوایی کاهش یافت

مشـــاور وزیر اقتصاد از کاهش ســـهمیه آرد یک چهارم نانوایی‌ها، خبر داد و گفت: ۷۵ درصد نانوایی های سراسر کشور با عدم تغییر یا افزایش سهمیه آرد مواجه شده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: با توجه به سهمیه شناور نانوایی‌ها به طور متوسط یک چهارم نانوایی‌ها سهمیه آردشان کاهش یافته است.

محمد جلال افزود: در مرحله شناورسازی کاهش و افزایش سهمیه آرد نانوایی‌ها دائمی نیست، منطق طرح بر این پایه است که وقتی عملیات فروش نان به صورت طبیعی انجام می‌شـــود با عدم تغییر یا افزایش سهیمه مواجه خواهند شـــد. اما اگر تراکنش غیر واقعی ثبت شود یا فروش نان انجام نشود سهیمه آرد نانوایان کم خواهد شد. البته برای آن دســـته از نانوایان که با کاهش سهمیه مواجه شده اند جای نگرانی وجود ندارد و در صورت برگشت به روال عادی عرضه نان سهیمه آن‌ها اصلاح خواهد شد.

به گفته او، در مورد نانوایانی هم که سهمیه آن‌ها افزایش یافته و یا تغییری نکرده است باید به این نکته توجه کرد که این روند مشروط به تداوم رفتار متعهدانه آنهاست.

گفتنی اســـت، تعداد کارتخوان‌های هوشمند عرضه نان نصب شـــده در نانوایی‌ها به عدد صد هزار رسیده است، کارتخوان‌هایی که علاوه بر عرضه نان در تعیین سهمیه آرد نانوایی‌ها هم نقش اساسی دارند. سهمیه‌ها در ماه‌های اخیر در برخی نانوایی‌ها افزایش و در برخی دیگر کاهش داشته است.

مشـــاور وزیر اقتصاد با اشـــاره به اینکـــه، موضوع طرح هوشـــمندسازی یارانه آرد و نان از اسفندماه سال ۱۴۰۱ وارد مرحله جدیدی شد، گفت: در فروردین ۱۴۰۲ در سراسر کشور این مرحله به اجرا درآمد تحت عنوان شناورسازی ســـهمیه آرد نانوایان که با رویکرد عادلانه سازی ساختار توزیع آرد یارانه‌ای در کشور شکل گرفت، منطق عملکرد به این صورت است که نانوایان وقتی عملیات فروش نان را بر پایه کارتخوان‌های هوشمند انجام می‌دهند سامانه مرکزی طرح هوشمندسازی، پردازش‌های لازم را بر روی تراکنش‌ها انجام می‌دهد و بر پایه آن نظام تخصیص آرد یارانه‌ای به نانوایان اتفاق می‌افتد.

وی افـــزود: اصولا در این طرح منطقی که حاکم بر طرح است این اســـت که تا زمانی که نان در اختیار مردم قرار می‌گیرد تخصیص آرد یارانـــه‌ای هیچگونه محدودیتی ندارد، نانوایان مبتنی بر داده‌هایی که در سامانه وجود دارد و یکپارچگی که بین ســـامانه خرید آرد و سامانه فروش نان یعنی کارتخوان‌های هوشمند در کشور شکل گرفته، وظیفه‌ای دارند مبنی بر این که یک عرضه عمومی نان را به مردم انجام بدهند.

جلال افزود: در خریدهای خاص و پرحجم هم تحت عنوان فروش کسب و کارها خریدهای با حجم بالا را ثبت بکنند که فرآیندش توضیح داده شده برای نانوایان و ما در حال تکمیل فرآیند اطلاع رسانی هم همچنان هستیم.

وی ادامـــه داد: بعد از این که این تکلیـــف برای نانوایان روشن شد تراکـنش‌هایی که توسط نانوایان در هر روز ثبت می‌شود در یک بازه زمانی یک ماهه در دوره گذشته آن‌ها، مورد بررســـی قرار می‌گیرد، ضریب تبدیلی تعریف شده که نان‌های فروخته شـــده به مردم بعد از پردازش سامانه و تشـــخیص تراکنش‌های واقعی تبدیل به آرد معادلش می‌شـــود و در هر دوره زمانی کـــه نانوایان خرید را انجام می‌دهند که در اســـتان‌های مختلف دوره‌های ۱۰ روزه، ۱۵ روزه و یک ماهه هســـت، متناسب با عملکرد گذشته خودشان، آرد را دریافت می کنند.

جلال افزود: پس اگر فروش به صورت کامل انجام نشـــده باشد، ساعت‌های کاری رعایت نشده باشد، تنوع مشتریان ثبت شـــده در ســـامانه به قدر کافی نباشد، خود به خود نانوا تجربه کاهش را خواهد داشت. در واقع تراکنش‌های غیرواقعی و عدم تراکنش دلیل اصلی کاهش هست، اصولا هر گونه عرضه نان به مردم وقتی به صورت صحیح انجام می‌شود بدون هیچ نگرانی برای نانوا آرد معادلش تخصیص داده خواهد شد.

مشـــاور وزیر اقتصاد گفت: برای این که فرآیند آموزش و اطلاع نانوا از وضعیت این که چه تراکنشی احیانا منجر به کاهش می‌شود یک مسیر پویا تعریف کردیم یعنی این که نانوا همین الان هم گزارش را الخیرا من دریافت کردم روزانه ما به‌طور متوسط هزار تماس با مرکز تماسی که پیش بینی شده داریم که سوالات نانوایان در خصوص دلایل کاهش سهمیه‌ها پاسخ داده شود.

جلال ادامه داد: نکته بعدی این که نانوایان ممکن است دچار بی اطلاعی باشند یا اطلاع پایین داشته باشند در این دو ماهی که ما از مرحله شناورسازی عبور کردیم با ارفاقات بســـیار بالا نظام اختصاص سهمیه آردشان رقم خورده تا آسیبی به منافع نانوایان وارد نشود.

وی گفت: نکته سوم این که اصولا رفتار متعارف یک عدد ثابتی ندارد که ما بتوانیم در قالب یک بخشنامه آن را اعلام بکنیم. ما فرهنگ مصرف نان توسط مردم در استان‌های مختلف را وقتی در سامانه تحلیل می کنیم کاملا متمایز است.

مشـــاور وزیر اقتصاد تصریح کرد : زمانی که شما از طریق کارتخوان هوشـــمند به مردم عرضه نـــان می کنید باید مطمئن باشید که فروش نان به مردم انجام می‌شود و در حد متعارف خودش یعنی میانگین رفتاری که خرید مردم در آن منطقه نشان می‌دهد، شما وقتی نان را می‌فروشید هیچ مشکلی پیش نمی‌آید. در فصول مختلف مصارف تغییر می‌کند. در فصل ســـرد و در فصل گرم و اصولا عدد ثابت تعیین کردن هم می‌تواند ضرر برای نانوا داشته باشد و هم غیرواقعی باشد.

یادداشت

بانک مرکزی از خط مقدم تجارت خارجی عقب‌نشینی کند

مطابق ادبیات علمی بانکداری مرکزی، ثبات قیمت‌ها و مهار تورم در راســـتای تضمین رشـــد اقتصادی در بلندمدت از جمله اهداف و وظایف اصلی بانک‌های مرکزی دنیاســـت که برای تحقق آن، ابزارهای سیاست پولی و ارزی و همچنین نظارت بر شبکه بانکی را به‌کار می‌گیرند. به علاوه، کشورهای دنیا به این نتیجه رســـیده‌اند که تحقق این اهداف در گرو استقلال سیاست پولی بانک مرکزی از کسری بودجه ارزی و ریالی دولت است. از این‌رو، سال‌هاست در محافل علمی و ژورنالیستی کشور درخصوص لزوم استقلال سیاست پولی بانک‌مرکزی و سیاست مالی دولت بحث می‌شود و قریب به اتفاق اقتصاددانان بر اهمیت این موضوع تاکید می‌کنند. اکنون اجماعی میان تحلیلگران و اقتصاددانان کشور وجود دارد که راه مهار تورم را در انضباط مالی دولت همراه با تمرکز بانک مرکزی بر اجرای دقیق سیاست‌های پولی می‌داند.

اولین نکته کلیدی که از چارچوب سیاستگذاری پولی بانک‌های مرکزی کشورهای توســـعه‌یافته دنیا استنباط می‌شود، این اســـت که بانک مرکزی اصولا اقدام به اعطای وام و اعتبار به مشتریان و فعالان اقتصادی نمی‌کند، بلکه تلاش می‌کند تا با بسترسازی مناسب و سیاستگذاری کلان اقتصادی، رابطه بانک-مشتری را ریل‌گذاری کند. برای مثال، بانک مرکزی برای تحقق اهداف خود اقدام به تغییر نرخ سود سیاستی در بازار بین بانکی می‌کند و سپس از طریق مکانیسم انتقال پولی، بانک‌های تجاری متناســـب با تغییرات نرخ سود سیاستی، نرخ تسهیلات اعطایی به مشتریان را تعیین می‌کنند. همین موضوع درخصوص سیاستگذاری ارزی بانک‌های مرکزی دنیا نیز مطرح است.

به بیان دیگر، همان‌طور که بانک مرکزی مستقیما اقدام به اعطای تسهیلات ریالی به مردم نمی‌کند و نقش خود را به ریل‌گذاری رابطه ریالی میان بانک و مشتری محدود می‌کند، طبیعتا اقدام به خرید و فروش مستقیم ارز به‌عنوان کنش‌گر اصلی بازار ارز نکرده و نقش خود را به سیاســـتگذاری ارزی محدود می‌کند. یک بانک مرکزی پیشـــرفته اساسا به لزوم استقلال سیاست ارزی خود از سیاست تجاری دولت آگاه اســـت و نقش خود در بازار ارز را به مدیریت نرخ ارز در راستای اجرای نظام ارزی قانونی کشور مبتنی بر ابزارهای نقدی (اسکناس و حواله)، اوراق ارزی و مشـــتقات ارزی محدود می‌کند و خرید ارز صادرکننـــدگان و توزیع آن بین واردکنندگان را بر عهده متولیان تجارت خارجی کشـــور قرار می‌دهد. یادداشت حاضر به دنبال آن است که بحث خلط نکردن سیاست ارزی و سیاست تجاری توســـط بانک مرکزی را مورد تحلیل کارشناسی قرار دهد و به دنبال آن، در این راستا، تلاش می‌کنم به چند سوال مشخص پاسخ دهم:

۱- نقش بانک مرکزی در تجارت خارجی کشور چیست؟

۲- آیا تمام وجوه حاصل از صادرات نفتی و غیر نفتی کشور در شرایط تحریم و غیرتحریم باید توسط بانک مرکزی خریداری و سپس فروخته شود؟

۳- اساسا بانک مرکزی چه جایگاهی در تجارت خارجی کشور باید داشته باشد؟

بانک مرکزی ایران طی سال‌های طولانی به‌صورت انحصاری خریدار ارزهای حاصل از صادرات نفت بوده است؛ به‌همین دلیل ساختار سازمانی و نیز ضوابط و مقررات وحتی سیاستگذاری‌های پولی این بانک متاثر از دریافت وجوه حاصل از صادرات نفت شکل گرفته است. به علاوه، بانک مرکزی مانقش توزیع کننده این منابع ارزی برای واردات اقلام مصرفی، مواد اولیه و تجهیزات تولیدی را برعهده داشته و هدف جانبی خنثی کردن آثار نامطلوب سیاست‌های پولی و مالی انبساطی را از طریق مداخله مقداری در بازار ارز و ســـرکوب نرخ ارز دنبال کرده اســـت. اما آیا رسالت بانک‌های مرکزی (حتی در کشورهای با درآمدهای نفتی بالا) حضور در خط مقدم تجارت خارجی است؟ مطالعه تجربه کشورهای دارای درآمد نفتی هنگفت نظیر کشورهای حاشـــیه خلیج‌فارس و کشور نروژ نشان می‌دهد که پاسخ این سوال منفی است.

بانک مرکزی ایران در بسیاری از مواقع به‌دور از وظایف اصلی خود در خط مقدم و عملیاتی قرار می‌گیرد و در جایی ایفای نقش می‌کند که اصولا نباید باشد و در جاهایی که باید حضور داشته باشد، اصولا حضور ندارد. باید تاکید کرد که بانک مرکزی نه صراف است و نه بانک تجاری، پس چگونه است که خود را در صف اول تجارت خارجی قرار داده و نقش اصلی در خرید ارز و فروش ارز را بر عهده گرفته است! آنچه گفته شد به این معنا نیست که بانک مرکزی هیچ نقشی در کمک به جریان تجارت خارجی و مدیریت ذخایر ارزی کشور نمی‌تواند داشته باشد. این بانک حداقل می‌تواند ۴ نقش مهم در این رابطه ایفا کند:

۱- بانک مرکزی در تجارت خارجی کشور باید به بسترسازی برای تسهیل امور تجاری بپردازد.

۲- بانک مرکزی باید بر جریان منابع حاصل از صادرات و واردات کشـــور اشراف کامل داشته باشد.

۳- بانک مرکزی باید بسترسازی برای فعالیت بازرگانان در بازار ارز بر مبنای مکانیزم عرضه و تقاضا را انجام دهد.

۴- بانـــک مرکزی باید در جهت مدیریت ذخایر ارزی کشـــور در بازار ارز حضور داشته باشد.

حال سوالی که باید پاسخ داده شود این است که چه کنیم تا رویکرد فعلی اصلاح شـــود و نقش بانک مرکزی از حضور مستقیم در حوزه تجارت خارجی به نقش کمک کننده و تسهیل گر در این حوزه تغییر کند؟

اولین نکته در این خصوص این است که تولید و اقتصاد کشور باید به نحوی فعالیت کند که درآمدهای ارزی جدید خلق کند. همه می‌دانیم بانک مرکزی تولید کننده ارز نیست! بنابراین، باید نگرش فعالان اقتصادی به بانک مرکزی به‌عنوان کارخانه تولید و توزیع ارز تغییر کند. به تجربه دیده شده است که متاسفانه نگرش غالب در دستگاه‌های دولتی و حتی بخش خصوصی این است که بانک مرکزی باید ارز مورد نیاز کشور را تامین کند. جالب است که وقتی آمارهای صادرات کشور را مرور می‌کنیم، بخش‌هایی وجود دارد که درآمد صادراتی دارند؛ اما وزیر مرتبط با همان بخش اقتصادی، برای تامین مواد اولیه حوزه تحت مدیریت خود حتی برای مبالغ ارزی محدود و اندک، به بانک مرکزی مراجعه می‌کند. بنابراین لازم است تغییر نگرش در مدیریت تجارت خارجی کشور و ایجاد فرهنگ اول صادرات بعد واردات، در مدیریت بخش‌های دولتی و خصوصی کشور شکل بگیرد. به بیان دیگر، نگاه مصرف‌گرایانه ارزی موجود میان مدیران اجرایی کشور باید به نگاه مدیریت مبتنی بر خلق ارزش افزوده و افزایش درآمدهای ارزی تغییر کند. طی چند سال اخیر با توجه به شرایط و محدودیت‌های ناشی از تحریم تلاش شد بازنگری در نقش بانک مرکزی در حوزه تجارت خارجی کشور انجام شود که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

۱- ایجاد نظام معاملات یکپارچه ارزی (نیما): این بازار مقرر بود با مکانیزم عرضه و تقاضا بستری برای فعالان تجارت خارجی کشور فراهم کند. در آغاز فعالیت آن در سال ۱۳۹۷ وهمزمان با خروج آمریکا از برجام و کاهش شدید درآمدهای نفتی از یکسو و وابستگی شدید واردات بخش دولتی و خصوصی به تامین ارز از محل درآمدهای نفتی توسط بانک مرکزی، شرایطی را به‌وجود آورد که سیاست کاهش وابستگی تجارت خارجی به درآمدهای نفتی به‌صورت جدی مورد توجه قرار گیرد. بر همین اساس در ســـال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، سهم تامین ارز واردات مورد نیاز کشور از محل درآمدهای غیر نفتی به‌طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافت. اگرچه دخالت‌های دولت و فشارها بر اخلال در فعالیت بازار بر مبنای مکانیزم عرضه و تقاضا و تلاش برای سرکوب نرخ ارز موجب ناراحتی صادرکنندگان می‌شد؛ اما برای شکل گرفتن و عمق پیدا کردن بازار و نیز توسعه آن تلاش زیادی صورت گرفت.

۲- بازار متشکل معاملات ارزی (اســـکناس): اگرچه در دنیای امروزی که همه به سمت استفاده از تکنولوژی و فاصله گرفتن از کاغذ پیش می‌روند، ولی بنا به محدودیت‌های تحریمی از یکسو و نیز تجارت خرد با همسایگان و نبود یک بازار متمرکز برای خرید و فروش اسکناس خارجی برای تسهیل معاملات ارزی نقدی صادر کنندگان، بانک‌ها و صرافی‌ها، بازار متشـــکل ارزی ایجاد شد. در همان ایام آغازین و در مقررات تدوینی گفته شد که بانک مرکزی تامین‌کننده ارز این بازار نیســـت، بلکه این بانک صرفا در راستای سیاست‌های ارزی خود در بازار حضور خواهد داشـــت. بنابراین این بازار را بستری برای عرضه وجوه حاصل از صادرات توسط صادرکنندگان به واسطه صرافی‌ها و بانک‌ها مقرر کرد.

با امعان نظر بر نقش بانک مرکزی به‌عنوان سیاستگذار ارزی، باید بدانیم که موفقیت در مدیریت بازار ارز الزاماتی دارد که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

۱- بانک مرکزی از خط مقدم تامین ارز خارج شود.

۲- بانک مرکزی از رقابت بـــا صرافی‌ها و فعالان اقتصادی در خرید و فروش ارز خارج شود.

۳- بانک مرکزی در نقش پشتیبان و حمایت کننده از بازار فعالیت کند.

۴- جریان مالی ارزی و ریالی تمام معاملات ارزی باید تحت نظارت بانک مرکزی قرار گیرد.

۵- از نرخ‌سازی دستوری در بازار ارز اجتناب شود و اجازه داده شود صادرکنندگان و واردکنندگان به‌صورت توافقی و براساس مکانیسم عرضه و تقاضا نرخ ارز را تعیین کنند. اعمال نرخ دستوری به معنای ایجاد زمینه رانت و فساد است و مابه‌التفاوت نرخ‌ها توسط دلالان و واسطه‌های پنهان دریافت می‌شود. به علاوه، تردید نکنید که نرخ‌گذاری دستوری ارز موجب تقویت بازار غیررسمی و افزایش نرخ ارز بازار آزاد می‌شود.

۶- وجوه حاصل از صادرات و همچنین کلیه منابع ارزی مورد استفاده برای واردات به اقتصاد کشور باید به نحو شفاف قابل رصد و کنترل باشد.

۷- متولیان تجارت خارجی و سیاست ارزی کاملا هماهنگ و منسجم عمل کنند.

غلامرضا پناهی

معاون ارزی اسبق بانک مرکزی

Alborz.payam@gmail.com